Gemeente Borne

Raadsvoorstel

Raadsvergadering
29-6-21

Agendapunt

Nummer
21int02361

Onderwerp
Kaderbrief 2022-2025

Aan de gemeenteraad.

De kaderbrief 2022-2025 geeft vertrouwen voor de toekomst. De keuze van de gemeenteraad om te blijven investeren in de toekomst van Borne gaat goed samen met een structureel sluitend meerjarenperspectief. Het gemeentefonds en maatregelen om grip te vergroten op onze uitgaven hebben hier aan bijgedragen. Wij zien voldoende ruimte voor een verlaging van de OZB vanuit de middelen die niet nodig zijn voor de Vloedbeltverbinding en ondertunneling Oonksweg. Ook dan blijft onze reservepositie robuust.
Waarschijnlijk ontvangen we voor jeugdzorg een reële compensatie van het Rijk. Deze middelen willen we bij de begroting deels reserveren voor de opgaven in het sociaal domein en deels om weer ruimte te geven aan beleidskeuzes (na de verkiezingen).

Samenvatting voorstel
In het kader van de P&C-cyclus voor 2022 is met u afgesproken dat de Kaderbrief wordt behandeld in de vergadering van 29 juni 2021. Met de kaderbrief kijken we vier jaar vooruit.
Op basis van deze kaderbrief stelt de raad de kaders vast voor de begroting 2022 en het meerjarenperspectief voor 2023 t/m 2025. Vertrekpunt voor de kaderbrief zijn de toekomstvisie MijnBorne2030, uw raadsakkoord 2018-2022 en de meerjarenbegroting 2021-2024.
Kern van deze kaderbrief is dat voor het jaar 2022 de begrotingsuitgangspunten worden bevestigd en dat op een aantal thema's de beleidskeuzes voor de komende begroting worden vastgesteld. Ook wordt gevraagd om in te stemmen met een aantal richtinggevende uitspraken.

1 Inleiding
Bij de vaststelling van de P&C-cylus voor 2022 is uw raad afgesproken dat de Kaderbrief wordt behandeld in de vergadering van 29 juni 2021. Met de kaderbrief kijken we vier jaar vooruit. Vertrekpunt voor de kaderbrief zijn de toekomstvisie MijnBorne2030, uw raadsakkoord 2018-2022 en de meerjarenbegroting 2021-2024.

De Kaderbrief 2022-2025 is een vervolg op de presentatie van het integraal financieel beeld over de periode 2021-2024 op 30 maart 2021 en de behandeling daarvan aansluitend in het Politiek Beraad.

In de Kaderbrief 2022-2025 zijn de toen geschetste ontwikkelingen meegenomen en is daarnaast het perspectief aangevuld met de jaarschijf 2025.

Kern van deze kaderbrief is dat voor het jaar 2022 de begrotingsuitgangspunten worden bevestigd en dat op een aantal thema's de beleidskeuzes voor de komende begroting worden vastgesteld.
Ook wordt gevraagd om in te stemmen met een aantal richtinggevende uitspraken.

2 Beoogd resultaat
Op basis van deze kaderbrief stelt u de kaders vast voor de begroting 2022 en het meerjarenperspectief voor 2023 t/m 2025.

3 Argumenten

1.1 Ontwikkelingen schetsen de grotere opgaven voor Borne de komende vier jaar
Met de kaderbrief kijkt het bestuur vier jaar vooruit. Met de keuzes op hooflijnen in de kaderbrief anticipeert de gemeenteraad op relevante maatschappelijke ontwikkelingen. De grotere opgaven voor de komende vier jaar zijn: verkiezingen, Covid-19, klimaat, zorg en de financiële positie van gemeenten.

2.1 De koers sluit aan bij de toekomstvisie en het raadsakkoord
Uitgangspunt voor de kaderbrief zijn de toekomstvisie MijnBorne2030, uw raadsakkoord 2018-2022. We blijven uitgaan van een zelfstandige en financieel gezonde gemeente die investeert in de toekomst van de Bornse gemeenschap.

3.1 Met de begrotingsuitgangspunten bepaalt de raad de kaders waarbinnen het college de begroting opstelt
De Kaderbrief geeft de kaders mee voor de totstandkoming van de begroting 2022-2025. Dit betekent dat u als raad nog invloed heeft op de te maken keuzes en daarmee ook de uitkomsten van het geschetste perspectief en het effect op de door u gestelde kaders. De uitgangspunten voor het opstellen van de begroting 2022 zijn gebaseerd op eerder door de gemeenteraad genomen besluiten zoals de Financiële verordening.

4.1 Het financieel perspectief geeft de ruimte weer waarbinnen de raad keuzes maakt
De beschikbare middelen zijn rand voorwaardelijk voor de inhoudelijke keuzes. Het financieel perspectief bestaat uit de eerder vastgestelde begroting 2021, geactualiseerd met de door de raad genomen besluiten en autonome ontwikkelingen.

5.1 De beleidskeuzes komen voort uit de koers en passen binnen het financieel perspectief
Met de voorgestelde beleidskeuzes geeft de raad invulling aan de toekomstvisie en het raadsakkoord. De keuzes passen binnen de financiële kaders met in 2022 een structureel positief saldo en een incidenteel negatief saldo dat gedekt kan worden met incidentele middelen. Hierbij blijven we voldoen aan de weerstandsnormen.

5.2 De beleidskeuzes zijn eerder met de gemeenteraad besproken bij het integraal financieel beeld
Bij de presentatie van het integraal financieel beeld op 30 maart 2021 hebben wij u geïnformeerd over een aantal financiële en beleidsmatige keuzes, waarover definitieve besluitvorming nog door uw raad moest plaatsvinden. Met deze kaderbrief doen wij daarvoor voorstellen. Daarnaast leiden eerdere raadsbesluiten tot voorstellen over onroerendezaakbelasting verbindingsweg en herijking toekomstvisie.

6.1 Toekomstige ontwikkelingen geven een doorkijk naar wat het gemeentebestuur waarschijnlijk nog te wachten staat
In de nabije toekomst is een aantal ontwikkelingen relevant, waarvan de effecten op dit moment nog onzeker zijn. De arbitrage-uitspraak over de middelen voor jeugdzorg en het dividend Cogas lijken financieel voordelig te zijn. Bezuinigingen, herverdeling gemeentefonds en Covid-19 kunnen zijn risico's waar we inhoudelijk en financieel rekening mee moeten houden.

6.2 Beleidswensen laten zien wat op dit moment niet opgepakt kan worden door het besluit van de gemeenteraad om van 2021 t/m 2024 uit te gaan van 'nieuw voor oud'
Vorig jaar heeft u besloten om nieuwe beleidsontwikkelingen alleen mogelijk te maken door 'nieuw voor oud'. Ter informatie treft u een niet-uitputtende lijst aan van beleidsontwikkelingen die wenselijk zijn, maar binnen 'nieuw voor oud' niet opgepakt kunnen worden.

7.1 Eventuele financiële voordelen worden primair ingezet voor de grotere opgaven voor Borne de komende vier jaar en voor het ontwikkelen van nieuw beleid
Maatschappelijke ontwikkelingen en veranderende wet- en regelgeving vragen initiatieven van de gemeente die niet gerealiseerd kunnen worden door bestaand beleid te beëindigen. Eventuele nieuwe middelen willen we hiervoor inzetten door richtinggevende uitspraken.

4 Kanttekeningen

6.1 Extra inkomsten zijn te verwachten, maar nog niet zeker
Op dit moment zijn er landelijk veel ontwikkelingen rondom de uitspraak van de arbitrage-commissie inzake extra compensaties jeugdzorg. Uitkomst is dat het huidig kabinet in de komende Miljoenennota 2022 € 1,3 miljard extra beschikbaar gaat stellen boven op de € 300 miljoen die eerder al beschikbaar is gesteld. Over 2023 en volgende jaren is nog geen uitspraak gedaan, dat is aan het nieuwe kabinet. Komende weken vindt tussen Rijk en gemeenten besluitvorming plaats over de wijze van uitkeren en verdeling van € 1.314 mln. Vervolgens zullen de fondsbeheerder of de staatssecretaris van VWS vooruitlopend op de Miljoenennota 2022 de Tweede Kamer en de gemeenten informeren over de wijze van uitkeren en verdeling (een indicatie).
De definitieve vertaling van de miljoenennota vindt plaats bij de septembercirculaire 2021. Het uiteindelijk effect voor Borne is op dit moment nog niet aan te geven.

Op 25 juni 2021, vlak voor de behandeling van deze Kaderbrief in de raad, vindt er besluitvorming plaats over de besteding van de opbrengst van de deelneming van Cogas in Kabel Infra B.V. (CKI). Op dit moment is nog niet duidelijk waartoe de AvA gaat besluiten. Hoewel dividenduitkeringen in beginsel toegevoegd worden aan de algemene middelen, is het in dit geval denkbaar dat een deel van het bedrag te reserveren voor de duurzaamheidsopgave in onze gemeente.

5 Kosten, baten en dekking
Op basis van hetgeen nu voorligt is, uitgaande van de geformuleerde uitgangspunten en rekening houdend met de in het overzicht Perspectief na beleidskeuze, sprake van de door u in het verleden vastgestelde kaders, namelijk zowel een materieel sluitende jaarbegroting 2022 als een materieel sluitend meerjarenperspectief. Bovendien wordt in alle jaren voldaan aan door uw raad gestelde eisen met betrekking tot het benodigde weerstandvermogen.

Perspectief (* €1.000)	I/S	Begroting 2022	Begroting 2022-2023	Begroting 2022-2024	Begroting 2022-2025
Incidenteel	I	-75	-	-	-
Structureel	S	152	390	382	182
Subtotaal meerjarenbegroting 2021		**77**	**390**	**382**	**182**
Kostprijssystematiek Twente Milieu	S	110	110	110	110
Gemeentefonds	S	-193	-473	-723	59
Lagere lasten woonplaatsbeginsel	S	1.100	1.100	1.100	1.100
Autonome ontwikkelingen		**1.017**	**737**	**487**	**1.269**
Maria Mediatrix	S	-	-49	-49	-49
Totaalvisie infra	S	-	-	218	218
Huis van Borne - afboeken bkw	I	-	-	-1.650	-
Huis van Borne - vrijval kpl	I	25	25	25	-
Huis van Borne	S	-	-	-	140
Raadsbesluiten		**25**	**-24**	**-1.456**	**309**
Totaal incidenteel	I	-50	25	-1.625	-
Totaal structureel	S	1.169	1.078	1.038	1.760
Totaal		**1.119**	**1.103**	**-587**	**1.760**

Perspectief na beleidskeuzes (* €1.000)	I/S	Begroting 2022	Begroting 2022-2023	Begroting 2022-2024	Begroting 2022-2025
Incidenteel	I	-50	25	-1.625	-
Structureel	S	1.169	1.078	1.038	1.760
Subtotaal meerjarenbegroting 2021		**1.119**	**1.103**	**-587**	**1.760**
t Wooldrik	I	-	540	-	-
t Wooldrik	S	-	-	-213	-213
Dividend	S	-13	-13	-13	-13
Herverdeling gemeentefonds	S	700	600	600	600
Omgevingswet	I	-440	-390	-140	-
Omgevingswet	S	50	50	50	50
Personeel	S	-750	-750	-750	-750
Taakstelling Cultuur en vrije tijd 22->23	I	-150	-	-	-
Taakstelling Sport 22->23	I	-265	-60	-	-
Kapitaalgoederenfonds	S	-	-100	-200	-300
OZB-verlaging verbindingsweg	S	-218	-218	-218	-218
Herijking toekomstvisie	I	-50	-	-	-
Beleidskeuzes (Integraal financieel beeld)		**-1.136**	**-341**	**-884**	**-844**
Totaal incidenteel	I	-955	115	-1.765	-
Totaal structureel	S	938	647	294	916
Totaal		**-17**	**762**	**-1.471**	**916**

Weerstandspositie	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Algemene reserve	5.685	5.685	5.685	5.685
Algemene reserve Grondexploitaties	4.450	4.450	4.450	4.450
Reserve Beleidsontwikkeling	2.765	2.748	3.493	2.767
Totaal	**12.900**	**12.883**	**13.628**	**12.902**
Benodigd weerstandsvermogen	4.970	4.970	4.970	4.970
Weerstandsratio	**2,6**	**2,6**	**2,7**	**2,6**

6 Vervolg na besluitvorming

Na besluitvorming door de gemeenteraad stelt het college de begroting 2022-2025 op en biedt deze aan voor de raadsvergadering van 9 november 2021.

Voorstel
Aan de raad wordt voorgesteld om:
1. Kennis te nemen van de ontwikkelingen;
2. In te stemmen met de koers;
3. De begrotingsuitgangspunten vast te stellen;
4. Kennis te nemen van het financieel perspectief;
5. De volgende beleidskeuzes op te nemen in de begroting:
a) voor realisatie van 't Wooldrik € 213.000 structureel als extra last op te nemen vanaf 2024 en in 2023 incidenteel € 540.000 vrij te laten vallen;
b) dividendinkomsten structureel met € 13.000 te verlagen met ingang van 2022;
c) de structurele reservering voor de negatieve gevolgen van de herverdeling gemeentefonds te verlagen naar € 100.000;
d) voor implementatie van de Omgevingswet incidenteel € 970.000 op te nemen voor 2022 t/m 2024 en de begrote structurele lasten met ingang van 2022 te verlagen met € 50.000;
e) voor personele lasten structureel € 750.000 op te nemen met ingang van 2022;
f) de taakstellingen Cultuur en vrije tijd en Sport een jaar later te realiseren;
g) een kapitaalgoederenfonds in te stellen en deze vanaf 2023 te voeden met € 100.000 per jaar extra tot € 500.000 structureel vanaf 2027;
h) de onroerendezaakbelasting met ingang van 2022 te verlagen met €218.000;
i) voor het proces herijking toekomstvisie incidenteel € 50.000 beschikbaar te stellen.
6. Kennis te nemen van toekomstige ontwikkelingen en onzekerheden en beleidswensen;
7. In te stemmen met de volgende richtinggevende uitspraken:
a) een eventueel voordeel voortkomend uit de arbitrage jeugdzorg deels benutten voor taakstelling sociaal domein en stelpost beleidsontwikkeling;
b) een eventueel voordeel dividend Cogas deels benutten voor de duurzaamheidsopgave;
c) beleidswensen op basis van een raadsvoorstel te beoordelen voor zover middelen beschikbaar zijn in de Reserve beleidsontwikkeling en/of de Stelpost beleidsontwikkeling.

Bijlage(n)
21uit04700 (kaderbrief 2022-2025)
21int02377 (raadsbesluit)

Borne, 08-06-2021

Burgemeester en wethouders van de gemeente Borne,
de secretaris, de burgemeester,

E.S.I. ter Koele drs. J.H.R. Pierik